

TEORIA I HISTÒRIA DE LA REPRESENTACIÓ TEATRAL

CARLES BATLLE JORDÀ

Curs	4T	Codi	28634	Crèdits	6
Cicle	2N	Tipus assignatura	TP	Semestre	1R

OBJECTIUS

- Familiaritzar l'alumne amb els conceptes propis de l'escenificació. Introducció a l'anàlisi de la representació teatral.
- Donar a conèixer determinats aspectes relacionats amb l'aparició i l'evolució de la representació teatral en el context de la cultura occidental.

CONTINGUT

APROXIMACIÓ CRÍTICA A LA REPRESENTACIÓ TEATRAL

- Representació i dramaturgia.
- Lectura i escenificació.
- La teatralitat: una "polifonia informacional".
- Les funcions del dramaturg.
- Virtuts i limitacions d'una semiologia del teatre. Noves tendències.
- Els estudis teatrals.
- L'anàlisi de la representació: vies d'aproximació.

ESPAI I TEMPS DE LA REPRESENTACIÓ.

- Tipologia bàsica.
- L'espai dramàtic i espai escènic. El model espacial.
- Model espacial i model actancial.
- Punt focal i punt de vista.
- Concreció, abstracció, estilització, metàfora i metonímia.
- L'objecte escenogràfic.
- La il.luminació.
- El so.
- El vestuari i el maquillatge.
- El temps representat i el temps de la representació.
- Seqüenciació i temporalitat.
- Ritme.

ACTOR I DIRECTOR.

- Estatut de la paraula en la representació.
- El treball de l'actor. Interpretació, veu, gestualitat i moviment.
- La formació de l'actor.

- El director. Aproximació a una teoria de l'escenificació.
- La recepció. El joc de l'espectador.

DISCURS I REPRESENTACIÓ.

- Les acotacions.
- El monòleg.
- El diàleg.

AVALUACIÓ

Assistència a representacions de la temporada teatral. Treball.

BIBLIOGRAFIA

- J. Abellán: *La representació teatral. Introducció als llenguatges del teatre actual*, Barcelona, Institut del Teatre, 1983.
- Id.: "Drama", dins J. Abellán, P. Ballart, E. Sullà: *Introducció a la teoria de la literatura*, Manresa, Angle editorial, 1997.
- O. Aslan: *El actor en el siglo XX*, Barcelona, Gustavo Gili, 1979.
- D. Bablet: "Pour une méthode d'analyse du lieu théâtral", *Travail théâtral*, núm. 13, octubre-desembre 1973. En castellà, revista *ADE*.
- Id.: *Les révolutions scéniques du vingtième siècle*, Paris, Société Internationale d'Art XXè siècle, 1975.
- G. Bachelard: *La poética del espacio*, México, Fondo de Cultura Económica, 1965 (2000).
- R. Barthes: *Ensayos críticos*, Barcelona, Seix Barral, 1967.
- C. Batlle, F. Foguet, E. Gallén (coord.): *La representació teatral*, Barcelona, Editorial UOC, 2003.
- M.C. Carmen Bobes: *Semiología de la obra dramática*, Madrid, Taurus, 1987 (Arco/Libros S.A., 1997).
- Id. (ed.): *Teoría del teatro*, Madrid, Arco Libros, 1997.
- Id.: *Semiótica de la escena*, Madrid, Arco Libros, 2001.
- P. Brook: *El espacio vacío*, Barcelona, Península, 1994.
- M. De Marinis: *Entendre el teatre. Perfils d'una nova teatralogia*, Barcelona, Institut del Teatre, 1998.
- J.M. Díez Borque i L. García Lorenzo (eds.): *Semiología del teatro*, Barcelona, Planeta, 1975.
- Diversos: dossier "Iluminación teatral", *ADE. Teatro*, núm.8, abril-juny 2000, ps.32-75.
- B. Dort: "Condición sociológica de la puesta en escena teatral", dins *Tendencias del teatro actual*, Madrid, Fundamentos, 1975, reproduït a *Cuadernos de El Público*, núm.23, 1987.
- J. Duvignaud: *El actor. Para una sociología del comediante*, Barcelona, Taurus, 1966.
- X. Fàbregas: *Introducció al llenguatge teatral*, Barcelona, Edicions 62, 1973.
- J.L. García Barrientos: "Escritura / Actuación. Para una teoría del teatro", dins M.C. Bobes (ed.): *Teoría del teatro*, Madrid, Arco Libros, 1997, ps.253-294.
- Id.: *Cómo se comenta una obra de teatro*, Madrid, Editorial Síntesis, 2001.
- G. Genette: "Discours du récit", dins *Figures III*, Paris, Seuil, 1972, ps.65-282. Trad. a *Figuras III*, Barcelona, Lumen, 1991.
- F. Gutiérrez Flórez: *Teoría y praxis de semiótica teatral*, Universidad de Valladolid, 1993.
- A. Helbó (ed.): *Semiología de la representación*, Barcelona, Gustavo Gili, 1978.
- T. Kowzan: "El signo en el teatro", dins Diversos: *El teatro y su crisis actual*, Caracas, Monte Avila, 1969, reproduït a M.C. Bobes (ed.): *Teoría del teatro*, ps.121-153.
- Jesús M. Lasagabaster: "La comunicación teatral a la luz de la Estética de la Recepción", *Pausa*, núm.7, abril 1991, ps.20-27.
- Y. Lotman: *La estructura del texto artístico*, Madrid, Istmo, 1982 (1988).
- J. Llovet (ed.): *Teoría de la literatura*, Barcelona, Columna, 1997.
- J.A. Mayoral (ed.): *Estética de la recepción*, Madrid, Arco/Libros S.A., 1987.
- P. Pavis: *Diccionario del teatro*, Barcelona, Paidós, 1983 (1998).
- Id.: "Producció i recepció en el teatre: la concretització del text dramàtic i espectacular", *Estudis escènics*, núm.26, gener 1985, ps.7-64.
- Id.: "Les études théâtrales", dins *Théorie littéraire. Problèmes et perspectives*, Paris, Presses Universitaires de France, 1989.
- Id.: *El teatro y su recepción. Semiología, cruce de culturas y posmodernismo*, La Habana, Criterios, 1994.
- Id.: "Théorie et pratique dans les études théâtrales à l'université", dins *Théâtre*, núm.1, 1998, ps.103-128.

- Id.: *Teatro contemporáneo: imágenes y voces*, Santiago de Chile, Lom Ediciones/Universidad Arcis, 1998.
- Id.: *El análisis de los espectáculos*, Barcelona, Paidós, 2000.
- Manfred Pfister: *The theory and analysis of drama*, Cambridge University Press, 1988.
- A. Ramon Graells (ed.): *El lloc del teatre. Ciutat, arquitectura i espai escènic*, Barcelona, Edicions UPC, 1997.
- F. Reid: *Il·luminar l'escena*, Barcelona, Institut del Teatre, 1999.
- Shlomith Rimmon: "Teoria general de la narració: *Figures III* de Genette i l'estudi estructuralista de la narració", dins E. Sullà (ed.): *Poètica de la narració*, ps.149-184.
- R.X. Rosselló: *Anàlisi de l'obra teatral (teoria i pràctica)*, València/Barcelona, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana/Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999.
- Jean-Pierre Ryngaert: *Introduction à l'analyse du théâtre*, Paris, Dunod, 1999.
- J. Sala (ed.): *Deu lliçons de teatre: text i representació*, Girona, Universitat de Girona, 2000.
- J. Sanchis Sinisterra: "El espacio dramático", *Pausa*, núm.8, juliol 1991, ps.45-50.
- Id.: "Por una dramaturgia de la recepción", *ADE. Teatro*, núm.41-42, gener 1995, ps.64-69.
- Jean-Pierre Sarrazac (ed.): "Poétique du drama moderne et contemporain. Lexique d'une recherche", dins *Études théâtrales*, Université catholique de Louvain/Université Paris III, Louvain-la-Neuve, núm.22, 2001.
- Kurt Spang: *Teoría del drama*, Pamplona, Ediciones Universidad de Navarra S.A., 1991.
- Patricia Traperó: *Bases para un análisis del espectáculo (teoría y práctica)*, Universitat de les Illes Balears, 1995.
- A. Ubersfeld: *Le théâtre et la cité: de Corneille à Kantor*, Brussel·les, AISS/JASPA, 1991.
- Id.: *La escuela del espectador*, Madrid, ADE, 1997.
- J.Urrutia: "De la posible imposibilidad de la crítica teatral y de la reivindicación del texto teatral", dins *Semiología del teatro*, Barcelona, Planeta, 1975.
- A. Venstein: *La puesta en escena. Su condición estética*, Buenos Aires, Compañía General Fabril Editora, 1962.
- M. Vinaver: *Écritures dramatiques*, Actes Sud, 1993.
- R. Warning (ed.): *Estética de la recepción*, Madrid, Visor, 1989.

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Biblioteques
Biblioteca d'Humanitats